

Jönköpings kommun
kontaktcenter@jonkoping.se

2020-02-04
1 (25)
Dnr SI 2019:6589

Beslut

efter regelbunden kvalitetsgranskning vid
Sandagymnasiet RO 2 i Jönköpings kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19-20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning på Sandagymnasiet RO 2 avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Lösanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fyra områden. På varje område bedöms om skolan uppfyller framtagna kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att utvecklingsarbeten behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av skolan. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen motsvarande redovisning men kan lämna framåtsyftande kommentarer.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att framtagna kvalitetskriterier uppfylls vid Sandagymnasiet RO 2 i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn försäkrar sig om att beslutade utvecklingsåtgärder och överenskomna arbets- och förhållningssätt får ett effektivt genomslag i undervisningen hos alla lärare.

Undervisning

Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att anpassa undervisningens innehåll och arbetssätt så att alla elever stimuleras och utmanas oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. I detta ingår även att utveckla elevernas delaktighet i planeringen av undervisningen.

Trygghet och studiero

Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med personalen och eleverna analyserar skolans arbete för att förhindra kränkningar och vid behov planerar och vidtar åtgärder för att utveckla detta arbete.

Bedömning och betygssättning

Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar och fördjupar analysarbetet för att identifiera eventuella omotiverade avvikelser i lärares bedömningar och betygssättningar i syfte att verka för en ökad likvärdighet.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 30 juni 2020 redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområden och resultatet av dessa åtgärder. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall (bilaga 3) användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till mats.lindh@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr: SI 2019:6589) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömningar

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 5 §, 2 kap. 9-10 och 34 §§, 4 kap. 4-7 §§ skollagen

Förordningen (SKOLFS 2011:144) om läroplan för gymnasieskolan (Lgy 11), 1 Skolans värdegrund och uppgifter, En likvärdig utbildning, Kunskaper och lärande, Varje skolas utveckling, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i flera delar skolans utveckling, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen är att rektorn skapar en god grund för utveckling av undervisningen genom att följa upp och analysera skolans resultat avseende kunskaper och värden. Utifrån analysen fattar rektorn beslut om utvecklingsåtgärder och om hur resurser ska fördelas för att bäst möta de behov som finns på skolan. Det bedrivs ett aktivt jämställdhetsarbete på skolan men en övergripande och strategisk inriktning för arbetet saknas för skolenheten. Granskningen visar att rektorn aktivt leder och organiserar det pedagogiska arbetet med fokus på skolans kunskaps- och värdegrundsuppdrag. Däremot behöver rektorns pedagogiska ledning utvecklas i fråga om att utvecklingsåtgärder i fråga om arbets- och förhållningssätt i undervisningen får fullt genomslag i verksamheten.

Till övervägande del bidrar skolans kvalitetsarbete till en utveckling av verksamheten

Granskningen visar att rektorn har en god kännedom om skolans verksamhet genom att regelbundet och strukturerat följa upp kunskapsresultat, resultat för trygghet, studiero och närvaro. I intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framkommer att elevernas resultat följs upp på olika sätt såväl gemensamt för skolan som på program-, klass- och individnivå, samt uppdelat på flickor och pojkar. Elevenkäter, elevintervjuer, klass- och programelevråd genomförs regelbundet och i dessa forum ställs frågor kring exempelvis undervisning, trygghet, studiero och elevhälsa. Rektorns nulägesbild av verksamheten förstärks genom att årligen genomföra sex strukturerade samtal med varje enskild lärare i arbetslaget och genom verksamhetsbesök med återkoppling till undervisande lärare.

Vidare framgår att rektorn tillsammans med lärare och elevhälsa genomför vissa analyser av resultaten och planerar för vilka åtgärder som ska vidtas inom de

utvecklingsområden som beslutats. En resultatanalys har visat att måluppfyllelsen i matematik varit betydligt lägre jämfört med andra kurser, vilket föranlett en omfördelning av resurser för att skapa mindre undervisningsgrupper med möjlighet till ett utökat elevstöd. Ett annat förhållande som uppmärksammas är att pojkar generellt har haft lägre kunskapsresultat än flickor, vilket enligt rektorn förklaras av att pojkar av olika skäl inte prioriterat sina studier. Detta har mötts med åtgärder i form av bland annat fasta klassrumsplaceringar där pojkar och flickor blandas, vilket tycks ha en god effekt på studieron så att resultatskillnaderna mellan könen minskat, säger rektorn i intervju. Enligt lärare är det svårt att säga om resultatutvecklingen enbart beror på de fasta klassrumsplaceringarna. Under läsåret 2018/19 var andelen elever med gymnasieexamen på samhällsvetenskapliga programmet 90 procent, att jämföra med 91 procent för riket. Statistiken visar på en mycket liten skillnad mellan andelen flickor och pojkar som uppnådde gymnasieexamen. Läsåret innan var skillnaden mellan pojkar och flickor betydligt större, och andelen pojkar som nådde gymnasieexamen var 12 procent lägre än andelen flickor. Skolinspektionen noterar att resultatutjämnningen mellan pojkar och flickor både beror på att andelen pojkar med gymnasieexamen ökat från 77,8 procent till 89,3 procent och att andelen flickor med examen minskat från 100 procent till 90 procent.¹

Frågor om personalens kompetens och resursfördelningen på skolan har en tydlig koppling till kvalitetsarbetet

Av granskningen framgår att det finns tydliga kopplingar mellan de behov som uppmärksammas i kvalitetsarbetet, personalens kompetensutveckling och resursfördelningen på skolan. Det ekonomiska utrymmet är enligt rektorn begränsat men vissa budgetprioriteringar har gjorts för att skapa mindre elevgrupper i matematik och bättre förutsättningar för elevernas gymnasiearbeten genom ett samarbete med högskolan i Jönköping. Lärare uppger i intervju att rektorn tar reda på personalens kompetensbehov genom medarbetarsamtal och att insatserna är kopplade till skolans utvecklingsområden, till exempel arbetet med digitala verktyg för att öka variationen i undervisningen och insatser för att möta elevernas upplevelse av

¹ Skolverkets statistikdatabas.

stress i sin studiesituation. I intervju med representanter för elevhälsan framkommer att elevhälsan utökats med en kurator utifrån de behov man sett på skolan.

Skolans jämställdhetsarbete saknar en tydlig strategisk styrning

Granskningen visar att det bedrivs ett aktivt jämställdhetsarbete på skolan men att det saknar en strategisk och övergripande styrning. Rektorn uppger i intervju att skolan i en egen enkät följer upp om eleverna upplever att de bemöts på samma sätt oavsett kön. Enligt inskickad dokumentation görs även uppföljningar av bland annat frånvaro, trivsel och kunskapsutveckling fördelat efter könstillhörighet.² Ett förhållande som tidigare uppmärksammats är att pojkar generellt hade lägre kunskapsresultat än flickor. Bland pojkarna fanns en utbredd kultur att inte plugga så hårt och inte lägga så mycket tid på studierna. Det medförde även att grupperingar av pojkar som påverkade undervisningen negativt bildades. Detta har mötts med åtgärder i form av bland annat fasta klassrumsplaceringar där pojkar och flickor blandas. Representanter för elevhälsan säger i intervju att åtgärden med fasta klassrumsplaceringar har varit gynnsamt ur ett jämställdhetsperspektiv för eleverna. Vidare uppger elevhälsan att jämställdhetsfrågor tas upp i skolans trivselenkät men att de inte varit direkt involverade i skolans jämställdhetsarbete. Enligt de intervjuade lärarna har jämställdhetsfrågor diskuterats i ämnes- och arbetslag i termer av att ge elever möjligheter att visa sina kunskaper på olika sätt för att det ska bli mer rättvist utifrån deras egna förutsättningar. Jämställdhetsarbetet har dock inte bedrivits på ett skolövergripande plan. Rektorn och lärare säger i intervju att jämställdhetsfrågor tas upp i enskilda ämnen. Enligt rektorn har skolan valt att arbeta mer med jämställdhet för elever i år 2 och då utgått från ett idrottsperspektiv varifrån exempel på jämställdhetsfrågor kan hämtas. Elever säger i intervju att jämställdhetsfrågor tagits upp som moment i några av de kurser de haft.

Rektorn skapar goda förutsättningar för samverkan och kollegialt lärande

Av granskningen framgår att rektorn skapar goda förutsättningar för lärare och elevhälsa att samverka. I Skolinspektionens enkät våren 2019 värderar den

² Resultat läsår 18/19, Sandagymnasiet

pedagogiska personalen rektors ledarskap högt.³ Lärare säger i intervju att de har en skolledning som styr åt samma håll med ett bra arbetsklimat. Mötesstrukturen består av veckovisa informationsmöten och alternerande ämnes-, arbetslagsmöten och arbetsplatsträffar. Därutöver träffar rektorn personalen enskilt fyra gånger per läsår för medarbetar- och dialogsamtal. Elevhälsomöten hålls varje vecka. Två gånger i månaden träffar mentorerna elevhälsan för diskussion om elevers resultat, närvaro och mående. Enligt representanter för elevhälsan är samarbetet mellan elevhälsoteamen och lärarna styrkan i elevhälsans organisation. Lärare uppger i intervju att elevhälsan under rektorns ledning fungerar bra och att elevärenden hanteras snabbt.

Rektorns ledning av organisationen ger också goda möjligheter till ett kollegialt lärande. I intervju säger rektorn att ansvaret för det kollegiala lärandet nyligen har delegerats till förstelärare från att hon själv har lett arbetet. Inriktningen för det kollegiala lärandet styrs av vad som framkommer inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. I inlämnad dokumentation beskrivs till exempel att undervisningskvaliteten genom ett kollegialt lärande ska stärkas i syfte att utveckla variationen i undervisningen. Lärare uppger i intervju att förstelärare leder arbetet och tar fram ämnesinnehåll och alternativ att välja mellan, vilket ses som positivt. Arbetet dokumenteras så att rektor har möjlighet att följa arbetet. Lärare säger att rektorn i hög grad är delaktig i arbetet och att pedagogiska diskussioner i hög utsträckning förs inom ramen för det kollegiala lärandet.

Vidare framkommer i granskningen att obehöriga lärare ges en behovsanpassad introduktion. Rektorn uppger i intervju att introduktion ges för obehöriga lärare efter de behov som finns och att mer introduktionstid ges än för behöriga lärare. Mentorer utses och introduktionen följer en upprättad checklista. I intervju säger lärare att obehöriga lärare som anställs får mer stöd än en behörig, men att det även beror på tidigare erfarenheter och behov. Andelen lärare med legitimation och behörighet i minst ett ämne var 73 procent läsåret 2018/19 i jämförelse med 81 procent för riket.⁴

³ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, pedagogisk personal. Indexvärdet för det pedagogiska ledarskapet var 8,3 (max 10) jämfört med 7,2 för samtliga medverkande skolenheter.

⁴ Skolverkets statistikdatabas.

Alla lärare följer inte överenskomna arbets- och förhållningssätt

Granskningen visar att alla lärare som undervisar på Sandagymnasiet RO 2 inte följer beslutade arbets- och förhållningssätt. Rektorn uppger i intervju att Sanda utbildningscentrums organisation med fem rektorsområden har vissa svagheter i förmågan att skapa gemensamma strukturer och rutiner i fråga om arbets- och förhållningssätt. När det gäller tillämpningen av gemensamma arbets- och förhållningssätt i undervisningen har vissa undervisningsgrupper behövt prioriteras inom RO 2. Visserligen har rektorn kännedom om att alla lärare inte arbetar efter de arbets- och förhållningssätt som gäller för skolenheten och att det inte går att nå alla lärare med information, särskilt lärare från andra program, men rektorn upplever att det inte brukar innebära några problem. I Skolinspektionens intervjuer med lärare framkommer att överenskomna arbets- och förhållningssätt inte är kända av alla lärare som tillhör andra rektorsområden men som undervisar inom RO 2. Detta gäller till exempel fasta klassrumsplaceringar eller arbetet med formativa bedömningar som gemensamt bedrivs på skolan. Visserligen finns det lärare som tagit del av informationen, bland annat via lärplattformen, men flera av de undervisande lärare som har sin organisatoriska tillhörighet på andra enheter saknar kännedom om vad som gäller på RO 2. En lärare uppger att det är ett organisatoriskt problem och att målkonflikter kan uppstå om olika rektorsområden behöver integrera sina verksamheter. Elever uppger i intervju att lärare har olika förhållningssätt i tillämpningen av fasta placeringar i klassrummet och hur mobiler hanteras i undervisningssituationer.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn försäkrar sig om att beslutade utvecklingsåtgärder och överenskomna arbets- och förhållningssätt får ett effektivt genomslag i undervisningen hos alla lärare.

Skolinspektionens granskning visar att rektorn i sin roll som pedagogisk ledare behöver ta ansvar för att alla lärare följer beslutade arbets- och förhållningssätt i undervisningen. Även om både rektor och flertalet lärare är medvetna om att alla lärare inte tillämpar de åtgärder som beslutats för att utveckla undervisningens kvalitet, har detta inte medfört några åtgärder av rektorn. Konsekvensen av detta är att de utvecklingsåtgärder som har prioriterats inom RO 2 för att utveckla undervisningens och utbildningens kvalitet, riskerar att urholkas och inte nå de effekter som avses. Enligt skollagen har rektorn som pedagogisk ledare ett ansvar för att leda, samordna och utveckla utbildningen och besluta om sin enhets inre

organisation. Läroplanen reglerar att rektorn har ett särskilt ansvar för att lärarna anpassar undervisningens uppläggning, innehåll och arbetsformer efter elevernas skiftande behov och förutsättningar. Enligt Skolverkets allmänna råd är det viktigt att rektorn fattar beslut om de insatser som ska genomföras. Beslutet behöver fattas utifrån enhetens gemensamma analys och bedömning av vad som ska utvecklas på kort och lång sikt. På så sätt blir behoven väl förankrade i organisationen och möjligheterna ökar för utvecklingsarbetet att bli en del av det dagliga arbetet.⁵ Mot denna bakgrund rekommenderar Skolinspektionen att rektorn tryggar informationen till alla undervisande lärare och verkar för att gemensamma arbets- och förhållningssätt tillämpas som syftar till att höja undervisningens kvalitet och elevernas kunskapsresultat. Förslagsvis bör även ledningsgruppen för Sanda utbildningscentrum involveras för att på ett övergripande plan diskutera formerna för hur respektive rektorsområde ska ges förutsättningar för att beslutade utvecklingsåtgärder och därtill kopplade arbets- och förhållningssätt ska få bättre genomslag i undervisningen, även hos lärare med en annan organisatorisk tillhörighet.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2, 3 och 5 §§, 4 kap. 9 § skollagen

4 kap. 1 § och 6 kap. 4-8 §§ gymnasieförordningen (2010:2039)

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Rättigheter och skyldigheter, Gymnasieskolans uppdrag, Kunskaper och lärande, 2.1 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 3 Examensmål för alla nationella program, 4

Gymnasiegemensamma ämnen

Lgr 11, 5 Kursplaner

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i flera delar elevernas möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen är att lärarna utövar ett aktivt stöd i undervisningen och att det finns en viss variation i arbetsformer och arbetssätt. Lärare och elevhälsa arbetar medvetet för att stärka elevernas motivation och

⁵ Skolverkets allmänna råd med kommentarer, Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet

självförtroende. Vidare ges elever stöd efter deras behov men alla elever utmanas och stimuleras inte i tillräckligt hög grad i undervisningen. Eleverna ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande men elever kan ges ett större utrymme till ansvarstagande och inflytande i undervisningen.

Undervisningen är inte tillräckligt varierad i fråga om arbetssätt och arbetsformer

Granskningen visar att lärarna utövar ett aktivt stöd i undervisningen och att det finns en viss variation i arbetsformer och arbetssätt. Vid de observationer Skolinspektionen genomfört har flertalet lektioner en balans mellan gemensamma genomgångar, samtal och diskussioner samt par-, grupp- och enskilt arbete. Undervisningen genomförs växelvis mellan digitala och tryckta läromedel. Under en lektionsobservation förekommer rollspel som filmas och analyseras men som enligt de intervjuade eleverna inte hör till vanligheterna. Enligt inskickad dokumentation från skolenheten är variation i undervisningen ett utvecklingsområde. Lärare uppger i intervju att elever efterfrågat ökad variation i undervisningen men att arbetet ännu inte kommit i gång. Enligt lärare syftar en större variation i undervisningen till att öka elevernas motivation i undervisningen men samtidigt är det en utmaning att variera undervisningen i stora klasser och därför har mindre grupper skapats i exempelvis matematik och språk. Visserligen uppger lärare att de varierar lektionerna med digitala hjälpmedel, föreläsningar, gruppdiskussioner och enskilt arbete, men enligt eleverna består variationen i undervisningen snarare av att de har olika lärare än att enskilda lärare varierar sina lektioner i någon större utsträckning. Föreläsningar och bildvisningar dominerar enligt eleverna.

Vidare framkommer av granskningen att det varierar mellan lärare hur väl strukturerad undervisningen är. De lektioner Skolinspektionen observerat har varit väl strukturerade med introduktion, genomförande och summerande avslutningar. Elever säger i intervju att de observerade lektionerna var som de brukar vara och att lärarna tydliggör för eleverna vad som ska hända och hur lektionen ska genomföras. Vidare säger elever att de alltid får veta syfte och mål, men att motiven för och nyttan av det som studeras inte alltid kan förklaras av lärarna. Även lärare tar i intervju upp att eleverna efterfrågar mer information om vad undervisningen ska mynna ut i. Vidare säger lärare att strukturen i undervisningen är ett utvecklingsområde, vilket grundar sig i att eleverna upplever att det varierar mellan lärarna hur väl strukturerad undervisningen är.

Undervisningen bidrar till att öka elevernas motivation och självförtroende

Av granskningen framkommer att såväl lärare som elevhälsa arbetar aktivt för att stärka elevernas motivation och självförtroende. Av intervjuer och

lektionsobservationer framgår att lärarna uppmuntrar och motiverar eleverna i skolarbetet, att lösa svårigheter och utmana sig själva. Elever säger i intervju att lärarna ibland kan ha för höga krav och tro att eleverna kan mer än vad de egentligen kan. Samtidigt uppger flera elever att det känns bra när de märker att lärarna verkligen vill att eleverna ska lyckas, och också säger det till eleverna. Lärare uppger i intervju att de stärker elevernas självkänsla och motivation genom att låta dem påverka sin utbildning, ta hänsyn till deras sätt att ta in kunskap eller genom arbete med formativ bedömning. Lärarna säger att det är viktigt med bra relationer till eleverna men att det kan vara svårt att skapa och vårda relationer i stora undervisningsgrupper. Lärarna säger att de kan låta elever hjälpa och motivera varandra vilket skapar aktivitet och en bättre självkänsla hos eleverna och att det är något som tagits upp i pedagogiska diskussioner. En lärare säger sig uppleva att eleverna är engagerade i att börja tänka i form av lärande och motiveras av det lärande som sker och inte enbart av att nå en viss betygsnivå. I intervju med representanter för elevhälsan framkommer att elevhälsan har motiverande samtal med elever, även om tiden inte medger motiverande arbete i alla klasser, och det sker på initiativ av eleverna själva eller av lärare. Representanter för elevhälsan uppger att de i elevsamtal ofta utgår från Sandagymnasiets ledord "Get Up", som står för ledorden glädje, engagemang, trygghet, utmaning och professionalism.

Eleverna ges goda möjligheter att reflektera över sitt lärande men deras medverkan i planeringen av undervisningen kan stärkas

Eleverna ges goda möjligheter att reflektera över och utveckla sitt eget lärande. Av den dokumentation som lämnats inför granskningen framgår att skolan försöker få eleverna att fokusera på sin egen kunskapsutveckling genom att inte ge betyg på enskilda uppgifter. Målet är att genom kontinuerlig återkoppling från lärare leda eleverna till självskattning och reflektion över sitt eget lärande. Av skolans pedagogiska bokslut för läsåret 2018/19 framgår att skolan arbetat med att utveckla och öka kvaliteten på elevernas gymnasiearbeten. En del i detta är att utveckla elevernas vetenskapliga tänkande för att få en förståelse för vad som krävs inom högre utbildning. Ett samarbete har inletts med högskolan i Jönköping där lärarstudenter opponerar på elevernas gymnasiearbeten. Rektorn tar i intervju upp samarbetet med högskolan och att det även omfattar studiebesök med mera för skolans elever. En del i att låta elever reflektera över och utveckla sitt lärande är en så kallad pluggkod som innebär att elever får hjälp med sin studieteknik.

Vidare framkommer det att undervisningen på olika sätt utvärderas tillsammans med eleverna, även om det skiljer sig åt mellan lärarna. Rektorn uppger i intervju att skolan följer upp hur eleverna upplever undervisningen vilket sedan tas upp på klass- och

elevråd. Enligt en lärare brukar rektorn ta fram olika frågor om undervisningen som eleverna ska följa upp på elevrådets möten. Lärare uppger att kurserna utvärderas i halvtid där eleverna ges möjlighet att tycka till om vad som har varit bra och vad som kan bli bättre. Resultaten återkopplas sedan till eleverna. Några lärare säger i intervju att de ganska snabbt får veta av eleverna om något behöver ändras i undervisningen och att de regelbundet låter eleverna göra mindre utvärderingar. I intervju tar elever upp att de kan utvärdera lektionerna på mentorstiden och att några lärare låter eleverna att skriva om vad som kan förbättras. Några elever uppger att "det kommer mer och mer av detta", exempelvis att lärare ibland använder sig av "exit notes" där elever kan skriva vad de tycker om undervisningen, men än så länge inte hos alla lärare.

Granskningen visar också att eleverna enbart ges vissa möjligheter att medverka i planeringen av undervisningen. Rektorn säger i intervju att lärarna bjuder in eleverna i planeringen av undervisningen men att det sker i olika utsträckning och är beroende av ämnet. Rektorn säger att eleverna ofta har svårt att uttrycka hur de skulle vilja ha inflytande över undervisningen men att de får vara med och påverka hur undervisningen läggs upp och hur uppgifter ska redovisas. I en lärarintervju framkommer att en av lärarna medvetet försökt få elever att tycka till och vara med och planera undervisningens genomförande. Elever uppger i intervju att de ibland får vara med och påverka hur de ska arbeta och redovisa men att det varierar mellan olika lärare och ämnets möjligheter. En elev påpekar i intervju att med ökad delaktighet ökar också elevernas motivation. I Skolinspektionens enkät för våren 2019 är indexvärdet för elevernas inflytande över undervisningens innehåll lägre för skolan än genomsnittet för samtliga medverkande skolor.⁶

Elever får stöd i undervisningen men alla utmanas och stimuleras inte i tillräckligt hög grad

Granskningen visar att elever ges stöd i undervisningen efter deras behov men att undervisningen inte anpassas i tillräckligt hög grad för alla elever. I intervju säger

⁶ Det samlade resultatet för Sandagymnasiet RO2 var 4,1 avseende frågan "Vi elever har inflytande över undervisningens innehåll" att jämföra med medelvärdet 5,1 för samtliga medverkande skolor. Resultatet för frågan "På lektionerna är vi elever med och påverkar på vilket sätt vi ska arbeta med olika skoluppgifter" var 4,7 (max 10) att jämföra med medelvärdet 5,8.

elever att lärarna ger stöd och förklaringar om det behövs och att de alltid kan få mer stöd på den stödresurstimme skolan erbjuder en gång i veckan. Lärarna utövar ett aktivt lärarstöd genom att leda och handleda eleverna i undervisningen. Visserligen säger elever i intervju att lärarnas stöd varierar och att de kan bli utan hjälp om det är många elever i klassen, men att de oftast har ett bra stöd. Några elever tar upp studieverkstaden där elever kan få hjälp om eleven vill och bedöms vara berättigad till stöd i undervisningen och att den gett elever en bra hjälp att komma vidare i studierna. Eleverna har även fått hjälp med studieteknik genom pluggkoden och flera elever tycker att den är mycket bra. En representant för elevhälsan säger i intervju att skälen till att arbeta med pluggkoden är att stötta eleverna i deras studieteknik och motverka den stress eleverna upplever i skolarbetet. Lärare berättar i intervju att alla elever screenas under det första läsåret för att upptäcka eventuella behov av stöd i undervisningen. Om en elev visar sig ha ett behov av stöd genom extra anpassningar eller särskilt stöd erbjuds de hjälp utan dröjsmål. En lärare uppger att lärarna tar hänsyn till elevers olika sätt att ta in kunskap men att stora klasser kan begränsa möjligheterna att variera arbets- och redovisningssätt. Av den inlämnade dokumentationen framgår även att skolan organiserar så kallade lär- och basgrupper för att anpassa undervisningen. Även om Skolinspektionens skolenkät från våren 2019 visar på förhållandevis låga resultat gällande elevernas och personalens skattningar av skolans arbete med anpassningar,⁷ framkommer inget annat i intervjuer än att lärare på olika sätt ger elever stöd i undervisningen utifrån de aktuella behoven.

Elevernas möjligheter till ämnesfördjupningar och utmaningar i undervisningen är begränsade. I elevintervjuer ges en tudelad bild av skolans arbete med ledning och stimulans i undervisningen. Visserligen säger några elever att lärare ger fördjupande uppgifter och att det finns lärare som verkligen kan stimulera till fördjupade kunskaper men några elever uppger däremot att de emellanåt får vänta in andra elever om man kommit långt i ett ämne. Vidare uppger elever att det inte alltid finns möjlighet att fördjupa sig i ett ämne eller med lärarens hjälp gå vidare med mer utmanande uppgifter. I intervju säger rektorn att skolan har stora elevgrupper som begränsar

⁷ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, elever år 2, indexvärde 6,3 jämfört med 6,9 för samtliga medverkande skolor. Skolinspektionens skolenkät våren 2019, pedagogisk personal, indexvärde 6,4 jämfört med 7,7 för samtliga medverkande skolor.

möjligheterna att utmana och möta alla elevers behov, men att de försöker utmana eleverna så mycket som möjligt. Rektorn hänvisar även till den schemalagda stödresurstimmen som är öppen för alla elever. Den kan användas av elever som behöver mer utmaningar i undervisningen. Enligt skolenkäten för våren 2019 är resultatet för skolenheten i fråga om utmaningar något lägre än för samtliga medverkande skolor. Lägst har eleverna värderat frågorna om det finns extrauppgifter och om eleven kan få svårare uppgifter.⁸

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar arbetet med att anpassa undervisningens innehåll och arbetssätt så att alla elever stimuleras och utmanas oavsett hur långt de kommit i sin kunskapsutveckling. I detta ingår även att utveckla elevernas delaktighet i planeringen av undervisningen.

Granskningen visar att skolans arbete med att anpassa undervisningen utifrån den enskilda elevens behov och förutsättningar behöver utvecklas ytterligare för att elever ska kunna nå så långt som möjligt i sin kunskapsutveckling. Visserligen arbetar skolan i flera avseenden för att anpassa undervisningen till elevers behov och förutsättningar, framför allt i syfte att ge elever relevant hjälp och stöd i skolarbetet så att de kan nå de kunskapskrav som minst ska nås. Men samtidigt framkommer det att elever upplever att de inte kommer vidare i sitt lärande och att skolan därmed behöver utveckla metoder och arbetssätt som syftar till att erbjuda en stimulerande undervisning utifrån den kunskapsnivå som eleverna befinner sig på. Om undervisningen inte är tillräckligt stimulerande eller utmanande kan det påverka elevernas intresse för skolarbetet och därmed begränsa motivationen och lusten att lära. Av skollagen framgår att alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Skolan behöver uppmuntra elever och främja elevernas motivation genom att låta dem arbeta med ett

⁸ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, elever år 2, indexvärde 6,7 jämfört med 7,0 för samtliga medverkande skolor.

innehåll på en lämplig nivå så att eleverna ges möjlighet att nå längre i sitt lärande.⁹ Skolinspektionens granskning av stöd och stimulans i klassrummet lyfter fram vikten av att elever blir utmanade och stimulerade utifrån sina egna behov. Elever som inte blir det riskerar att bli omotiverade och uttråkade.¹⁰ Skolinspektionen rekommenderar därför att lärarna under rektorns ledning utvecklar undervisningen i riktning mot att i högre grad kunna anpassa innehåll och arbetssätt så att den blir stimulerande och utvecklande för alla elever i alla ämnen. Förslagsvis kan arbetet inledas med en inventering av vilka former för utmanande undervisning och uppgifter som lärare redan arbetar med. I utvecklingsarbetet bör lärarna överväga att utveckla uppgifter som kan fördjupas och genomföras utan att det finns några givna svar eller synbara begränsningar. Ett annat sätt att utmana eleverna är att erbjuda en större variation av uppgifter att välja mellan. I detta ingår att låta eleverna röra sig in och ut ur så kallade inlärnings- och övningszoner, något som lyfts i Skolinspektionens tematiska analys av utmaningar i undervisningen.¹¹ Det centrala är att eleverna utmanas på en nivå strax ovanför sin nuvarande förmåga för att ett lärande ska äga rum. Det är av betydelse att extra uppgifter för elever som snabbt blir klara är av fördjupande karaktär, snarare än upprepande. Det är också av vikt att elever som utmanas i undervisningen får ett aktivt och tydligt stöd av lärare och inte lämnas själva med sina uppgifter. Skolinspektionen föreslår även att lärarna under rektors ledning utvecklar elevernas möjligheter till inflytande genom att göra eleverna delaktiga i planeringen av undervisningen och på så sätt förstärka elevernas motivation för sina studier.

⁹ Skolverket (2012b) Högpresterande elever, höga prestationer och undervisningen, Rapport 379, Stockholm: Fritzes.

¹⁰ Skolinspektionen (2014) Stöd och stimulans i klassrummet – rätten att utvecklas så långt som möjligt, Rapport 2014:2, Stockholm: Skolinspektionen.

¹¹ Skolinspektionen (2016a) Utmaningar i undervisningen: Många elever behöver mer stimulans och utmaningar, Tematisk analys, Stockholm: Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Författningsstöd

3 kap. 2 §, 5 kap. 3 och 5 §§, 6 kap. 6-7 §§ skollagen

Lgy 11, 1 Skolans värdegrund och uppgifter, Grundläggande värden, Förståelse och medmänsklighet, Rättigheter och skyldigheter, 2.1 Kunskaper, 2.2 Normer och värden, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.6 Rektorns ansvar

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar så att utbildningen präglas av trygghet och studiero så att eleverna kan ägna sig åt skolarbete, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen är att skolan bedriver ett aktivt arbete för att skapa studiero genom väl avvägda insatser för att upprätthålla en lugn miljö. Ett gemensamt arbete bedrivs för att skapa trygghet på skolan. Med utgångspunkt i regelbundna kartläggningar vidtas åtgärder för att öka elevernas upplevelse av trygghet. Bilden av hur eleverna upplever skolans arbete mot kränkande behandling är dock inte entydig och skolan har inte närmare analyserat orsakerna bakom detta.

Skolan arbetar aktivt för att skapa studiero i undervisningen

Granskningen visar att skolan bedriver ett aktivt och samlat arbete för att skapa studiero. Enligt den inskickade dokumentationen arbetar skolledning och personal efter en gemensam verksamhetsidé som redovisas i ett så kallat kulturdokument för att skapa en god studiero. Det ovan nämnda läsprojektet med att inleda lektioner med 10 minuters egen läsning, har syftat till att skapa studiero. Enligt lärarna är det generellt studiero i undervisningen och hänvisar till schemaläggning och elevernas fasta klassrumsplaceringar som viktiga faktorer för att uppnå detta. Lärare uppger i intervju att eleverna var skeptiska till att lärarna skulle bestämma deras placeringar i klassrummet men efter ett par år kan lärarna se en förbättrad studiero som en effekt av denna åtgärd. Elever uppger i intervju att det är tillräckligt lugnt på lektionerna för att kunna koncentrera sig. Det finns gemensamma regler om tyst läsning, mobiltelefoner och vad man ska ha med sig till lektionerna, men det kan variera mellan lärare hur reglerna tillämpas. Elever säger att studieron påverkas positivt om klassen är uppdelad i mindre undervisningsgrupper eller om elevernas placering i den fasta klassrumsplaceringen fungerar bra. Under Skolinspektionens lektionsobservationer är det en lugn miljö i klassrummen och elever uppger i intervjuer att det brukar vara så. Elevhälsan uppger i intervju att de upplever att det generellt finns en studiero för eleverna på skolan och om det uppstår problem med studieron kan elevhälsan kopplas in, men det har inte varit aktuellt detta läsår. I

Skolinspektionens enkät hade skolan ett lägre indexvärde än medelvärdet för medverkande skolenheter i fråga om studiero.¹²

En gemensam värdegrund finns för skolans trygghetsarbete

Av granskningen framgår att det bedrivs ett gemensamt arbete för att skapa trygghet. I den inskickade dokumentationen och i intervjuer beskrivs skolans värdegrund "Get Up" som en gemensam plattform för personalen på skolan att agera efter i mötet med eleverna. Enligt rektorn är det en vision och värdegrund som är synliggjord i vardagen. Elever säger i intervju att det är en trygg skola, att ledorden i värdegrunden hålls aktuella i utbildningen och att lärarna ofta ses ute i korridorerna. Elevhälsan berättar i intervju att personalen utvärderade ledorden under hösten och hur de på olika sätt arbetar med dessa. Av den inskickade dokumentationen och av intervjuer med rektorn, lärare och elevhälsa framgår att regelbundna uppföljningar görs av elevernas trivsel och trygghet. I samband med resultatanalysen av en mätning av elevernas trygghet kunde elevhälsan identifiera att eleverna upplevde en oro när de vistades i korridorerna. Frågan lyftes till rektorn vilket snabbt ledde till konkreta åtgärder som till exempel att få vuxna att vistas mer ute i korridorerna. Numera är det en hög vuxennärvaro ute i olika gemensamhetsutrymmen på skolan och enligt elevhälsan är det en viktig förebyggande åtgärd. Enligt den dokumentation som lämnats möts elever och personal regelbundet i skolans café och matsal och rektorn uppmuntrar detta på olika sätt. I Skolinspektionens enkät ligger skolans resultat avseende trygghet i paritet med medelvärdet för alla skolenheter.¹³

Skolans arbete för att motverka kränkande behandling behöver analyseras tillsammans med elever

Granskningen visar att skolan inte har gjort några adekvata analyser av det befintliga arbetet med kränkande behandling. I den senaste skolenkäten från Skolinspektionen ger eleverna låga omdömen om skolans arbete för att motverka kränkande

¹² Skolinspektionens skolenkät våren 2019, elever år 2. Indexvärdet för frågan om studiero är 5,4 jämfört med 6,0 för samtliga medverkande skolenheter.

¹³ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, elever år 2. Indexvärdet för trygghet är 7,9 jämfört med medelvärdet 8,2 för samtliga medverkande skolenheter.

behandling. Resultaten från elever i årskurs 2 avviker påtagligt från medelvärdet för alla medverkande skolenheter. Särskilt frågan *om vuxna på skolan reagerar om de får reda på att en elev blivit kränkt* har fått ett väsentligt lägre index än medelvärdet.¹⁴ På en fråga till eleverna om var de ska vända sig om de skulle bli kränkta, säger eleverna att de vet det men att det inte har hänt och att det inte är ett problem men i skolenkäten är elevernas skattning låg på frågan *Min skola arbetar aktivt med att förhindra kränkande behandling*.¹⁵ Resultatet i den senaste skolenkäten i fråga om att förhindra kränkningar har gett upphov till frågor och diskussion, säger lärare i intervju. I intervju uppger rektorn att mentorerna haft frågan uppe för diskussion och diskuterat begreppet kränkning med eleverna. Rektorn är medveten om de värden som redovisats i skolenkäten och säger att frågan inom kort ska följas upp genom skolans egen enkät. Lärare uppger i intervju att de inte kan ge någon bra förklaring till det låga utfallet och att de inte uppfattar att elever kränker varandra. Representanter för elevhälsan berättar att de ska arbeta med och analysera resultatet från skolans egen nyligen genomförda trivselenkät och då ska resultaten från de bägge enkäterna jämföras och analyseras.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn tillsammans med personalen och eleverna analyserar skolans arbete för att förhindra kränkningar och vid behov planerar och vidtar åtgärder för att utveckla detta arbete.

Skolinspektionens granskning visar att skolan behöver kartlägga och analysera arbetet för att motverka kränkande behandling för att i nästa steg vidta adekvata utvecklingsåtgärder. Elevernas uppfattning om skolans arbete för att motverka kränkande behandling är inte entydig. Visserligen är de elever som intervjuats positiva till skolans arbete och att kränkningar inte är ett problem men i skolenkäten är

¹⁴ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, elever år 2. Index på frågan *om vuxna reagerar om de får reda på att en elev blivit kränkt* är 5,4 jämfört med medelvärdet 7,2 för samtliga medverkande skolenheter.

¹⁵ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, elever år 2. Index på frågan *min skola arbetar aktivt med att förhindra kränkande behandling* är 5,8 jämfört med medelvärdet 7,1 för samtliga medverkande enheter. Över hälften av eleverna (53 procent) svarar att det stämmer ganska dåligt, stämmer inte alls eller vet ej.

elevernas uppfattning kring arbetet tydligt negativ. För rektorn, lärare och elevhälsa är enkätresultatet inte det förväntade men samtidigt kan de inte ge någon förklaring till utfallet. Enligt skollagen ska skolan bedriva ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever och en skyldighet föreligger att förebygga och förhindra att elever utsätts för kränkande behandling. Läroplanen tar bland annat upp att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Mot denna bakgrund föreslår Skolinspektionen att rektorn tillsammans med lärare, övrig personal och elever skaffar sig ett bredare underlag för att ta reda på hur eleverna upplever sin trygghet och hur skolan arbetar för att motverka kränkande behandling. Värt att poängtera är att skolan i sitt analysarbete tar vara på de underlag som finns och om det behövs tar till andra metoder för att kunna göra rättvisande analyser. Exempelvis kan det vara lämpligt att undersöka kopplingen mellan elevernas svar avseende skolans arbete med att förhindra kränkande behandling och svar för området grundläggande värden på skolan som också har skattas lägre än genomsnittet för alla skolenheter.¹⁶

Bedömning och betygssättning

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 3 kap. 14 §, 15 kap. 25a § skollagen

8 kap. 2-3 och 3f §§ gymnasieförordningen

Lgy 11, 2.5 Bedömning och betyg

Skolinspektionen bedömer följande: Förutsättningar för att säkerställa likvärdigheten i bedömning och betyg ges i flera delar, men utvecklingsområden finns.

Den sammanfattande motiveringen är att rektorn leder arbetet och skapar förutsättningar för lärarna att samverka i arbetet med ett kvalitetssäkra bedömningar och betygssättningar för ökad likvärdighet. Det framkommer dock att analys av och diskussion om lärares bedömningar och betygssättningar är begränsade och har inte

¹⁶ Skolinspektionens skolenkät våren 2019, elever år 2. Indexvärdet för grundläggande värden på skolan är 6,8 jämfört med medelvärdet 7,4 för samtliga medverkande skolenheter.

den detaljnivå i som behövs för att konstatera om eventuella avvikelser är motiverade eller inte.

Olika metoder tillämpas för att kvalitetssäkra betyg

Rektorn ger lärarna förutsättningar att med olika metoder och samverkansformer kvalitetssäkra betygssättningar. Av dokumentationen som lämnats inför granskningen framgår att samtal kring bedömning bland annat förs inom skolans arbetslag och ämnesgrupper. Arbetslaget har påbörjat ett utvecklingsarbete inom området som går ut på att utveckla en samsyn och likvärdighet kring bedömning och betygssättning samt att delge varandra hur var och en gör i sin profession. Vidare planeras fler kompetenshöjande insatser under läsåret 2019/20. Lärare uppger att det finns tid avsatt för arbetet med betygssättning på ämnesträffar och efter terminsslut. Två tillfällen per år är avsatta för samverkan med andra skolor i kommunen. Enligt en lärare är det mycket samarbete lärare emellan men inte om läraren är själv i sitt ämne. Lärare berättar i intervju att prov normalt avidentifieras vid rättning. Nationella prov sambedöms och lärare rättar prov för elever som har andra lärare. En lärare tar upp att det i vissa ämnen kan vara svårare att sambedöma beroende på ämnets karaktär men där lärare tillsammans tar del av olika provexempel för att kunna skapa gemensamma utgångspunkter i bedömningen. Visserligen säger en lärare i intervju att det kan vara svårt att ha andra redovisningssätt än prov när elevantalet i klasserna är så pass stort och att följden då blir att prov oftast får fälla avgörandet. Andra lärare säger däremot att de låter eleverna redovisa på olika sätt för att det ska bli mer rättvist utifrån elevernas förutsättningar, till exempel välja mellan muntliga och skriftliga redovisningar.

Rektorns analys av betygssättningen har vissa begränsningar

Granskningen visar att rektorns analys av skolans betygssättning har vissa begränsningar. Rektorn säger i intervju att avvikelser och skillnader i betyg mellan olika ämnen och mellan pojkar och flickor uppmärksammas genom analyser av betygssättningen. Rektorerna på Sandagymnasiet RO 2 och RO 5 har sinsemellan delat upp de olika ämneslagen på gymnasieskolan för att vara med och analysera och diskutera betygssättningen närmare. För rektorn på RO 2 är det bedömningsexempel i matematik och samhällskunskap som är aktuella. Betygssättningen i olika ämnen jämförs även inom samhällsprogrammet, enligt rektorn. Rektorn ger olika exempel på analyser som har gjorts men där slutsatsen är att skillnader och avvikelser i betyg kan förklaras av andra faktorer än en omotiverad betygssättning. Ett exempel är att flickor har ett genomsnittligt högre betyg än pojkarna vilket mer allmänt förklaras med att det funnits en utbredd kultur bland pojkar att inte anstränga sig tillräckligt och inte

lägga tillräckligt mycket tid på studierna. Vidare har beteendämnen visat sig ha en något högre betygsnivå vilket förklaras med att eleverna är mer intresserade av ämnet. Däremot har rektor inte identifierat några ytterligheter i form av omotiverade avvikelser i betygssättningen annat än vid något enstaka tillfälle då en obehörig lärares betygssättning ifrågasattes. Om avvikelser upptäcks i betygssättningen kan förstelärare ges i uppdrag att handleda den lärare det berör. I intervju uppger lärare att lärarna följer betygsstatistiken för respektive ämne och ser både in- och utgångsvärden för skolor i kommunen. Lärare berättar att de har studerat förra årets snittbetyg och antalet ej godkända betyg och kunnat konstatera att det inte finns något som sticker ut mellan ämnen eller grupper. Lärare uppger vidare att statistik tagits fram för hela kommunen för att kunna jämföra skolans betyg med övriga skolor. Jämförelsen visade att en lärare satt lägst betyg i hela kommunen vilket föranledde frågor från rektor om varför läraren har så många F på kurserna. Det enkla svaret var att ämnet är svårt för eleverna och att det är så på alla skolor. Enligt en lärare jämförs resultaten mellan nationella prov och kursbetyg. Skolinspektionen noterar att i relationen mellan nationella prov och kursbetyg i svenska 3 vårterminen 2018, har eleverna ett väsentligt högre kursbetyg än provbetyg.¹⁷

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Att rektorn utvecklar och fördjupar analysarbetet för att identifiera eventuella omotiverade avvikelser i lärares bedömningar och betygssättningar i syfte att verka för en ökad likvärdighet.

Granskningen visar att rektorns analys av lärarnas betygssättning har begränsningar och tenderar till att avgränsas till att jämföra betygsresultat i olika ämnens betygssteg, kurser och mellan kön. De analysresultat som redovisas är allmänt hållna och har inte den detaljnivå som behövs för att konstatera om de avvikelser i lärares bedömningar och betygssättningar som identifierats är motiverade eller inte. Enligt skollagen ska rektorn se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra författningar samt att eleverna ska informeras om de grunder som tillämpas vid betygssättningen. Av

¹⁷ Skolverkets statistikdatabas, 45,5 procent av flickorna (riket 38,9 procent) och 25 procent av pojkarna (riket 34,7 procent) hade ett högre kursbetyg jämfört med provbetyget.

Skolverkets allmänna råd för betyg och betygssättning framgår att rektorn har en betydelsefull roll för att underlätta lärares arbete med rättvisande och likvärdiga betyg. Det innebär bland annat att rektorn ska se till att det finns förutsättningar att göra ändamålsenliga jämförelser av betyg och nationella provbetyg. Det kan göras genom att statistik för betyg och betyg på nationella prov tas fram och jämförs mellan till exempel olika undervisningsgrupper eller efter socioekonomiska faktorer för att identifiera eventuella avvikelser och om de är motiverade eller inte. Mot denna bakgrund föreslår Skolinspektionen att rektorn tar initiativ till ett utvecklingsarbete för att identifiera och analysera skillnader i betyg mellan årskurser, programinriktningar och resultat mellan nationella prov och betyg på skolenheten i sin helhet. I en rapport har Skolinspektionen kommit fram till att skolor i betydligt högre grad behöver analysera skillnaderna mellan resultat på nationella prov och de betyg som sätts i ämnet.¹⁸

På Skolinspektionens vägnar

X Andreas Gydingsgård

Andreas Gydingsgård
Beslutsfattare
Signerat av: Andreas Gydingsgård

X Mats Lindh

Mats Lindh
Föredragande
Signerat av: Mats Lindh

I handläggningen av ärendet har även utredare Renata Grelak och Kjell Gyllenswärd medverkat.

Bilagor:

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

¹⁸ Skolinspektionens rapport 2014:8, Uppenbar risk för felaktiga betyg.

Bilaga 1: Underlag för bedömning regelbunden kvalitetsgranskning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Åtta lektionsobservationer
- Två gruppintervjuer med elever
- Två gruppintervjuer med lärare
- En gruppintervju med skolans elevhälsa
- En intervju med rektor.
- Dokumentstudier, dels de dokument som begärts in från huvudmannen och skolan, dels den officiella statistik som finns att tillgå om skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens protokoll från besöket för faktakontroll.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter. Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden. Respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas, för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder rektorn lärarnas utveckling av undervisningen och verkar för elevernas lika rätt till en god utbildning oavsett könstillhörighet? Inom detta område granskas hur rektor arbetar med uppföljning och analys, hur skolans arbete med jämställdhet bedrivs, samt hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att nå läroplanens mål avseende kunskaper och värden? I detta område granskas om undervisningen är målfokuserad, varierad och innehåller aktivt lärarstöd, om eleverna stimuleras och utmanas i undervisningen utifrån sina behov och förutsättningar, samt om eleverna görs delaktiga i undervisningen och i sitt eget lärande.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan så att utbildningen präglas av trygghet och studiero och eleverna kan ägna sig åt skolarbete? I detta område granskas hur skolan arbetar för att skapa en lugn och trygg miljö där det råder studiero.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning ges lärarna förutsättningar att säkerställa likvärdighet vid bedömning och betygssättning? I detta område granskas hur skolan arbetar med diskussion, analys och kvalitetssäkring i arbetet med betyg.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 27-28 november 2019. Besöket genomfördes av Mats Lindh och Kjell Gyllenswärd.

Sandagymnasiet RO 2 är en kommunal gymnasieskola i Huskvarna, Jönköpings kommun. Sanda utbildningscentrum består av fem rektorsområden (RO) varav Sandagymnasiet RO 2 är ett. Verksamheten omfattar samhällsvetenskapsprogrammet med två inriktningar, beteendevetenskaplig och samhällsvetenskaplig inriktning. Sandagymnasiet RO 2 erbjuder studier kombinerade med idrottsutbildning vid Sanda idrottscentrum. Skolan leds av en rektor. Vid granskningstillfället gick cirka 240 elever på skolan.